

Bc. Petr PETKOV, *Ubytovací možnosti soběslavských měšťanů na přelomu 16. a 17. století*, České Budějovice 2019 (= diplomová práce, Historický ústav, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), 64 s.

Posudek oponenta diplomové práce

Mezi mnoha pozoruhodnými písemnostmi uloženými ve sbírce *Historica Třeboň* (nikoli pouze *Historica*, jak užívá autor) se nachází také soupis ubytovacích možností soběslavských měšťanů sepsaný v dubnu 1610. Jeho analýza se stala námětem předkládané diplomové práce Bc. Petra Petkova. V *Úvodu* student prokázal dobrý přehled po bohaté literatuře k dějinám Soběslavi v raném novověku, která mu umožnila podat stručný přehled dějin města v předbělohorské době, jež je obsahem následující kompilativně pojaté podkapitoly. V ní se ale ukázalo, že student sice zná literaturu k dějinám samotného města, chybí mu ale povědomí o kontextu, do něhož by bylo vhodné některá témata spjatá s dějinami Soběslavi na počátku novověku zasadit. Jako příklad je možné zmínit okolnosti udělení obsáhlého privilegia Petra Voka z Rožmberka z roku 1594, zemětřesení z roku 1590 či dějiny známého soběslavského gymnázia, k němuž existuje obsáhlá literatura. Spolu s tím je nutné zmínit některé nepřesné formulace, které se v této části vyskytují (s. 8: Českou konfesi legalizoval Majestát, s. 10–11: gymnázium bezpochyby nebylo konkurencí Karolina, ale spíše hrozilo odčerpávat finance potřebné na provoz pražského vysokého učení).

Následná podkapitola o Soběslavi jako tranzitním městě posledních Rožmberků nepojednává, jak by čtenář očekával, o cestách obou velmožů a jejich zastávkách ve městě. Namísto toho je věnována analyzovanému prameni a komparativním písemnostem uloženým v Archivu města Soběslav, které Petr Petkov využil při jeho interpretaci, jimiž byly zejména městské trhové knihy. Na tomto místě autor mohl věnovat více pozornosti kritice analyzovaného soupisu. Především se jedná o důvody jeho vzniku na jaře 1610. Souvisely s cestováním posledního pána červené pětিলisté růže, jak naznačuje autor, když ho srovnává s obdobnými, ale mnohem staršími soupisy z roku 1566, jimž ve své diplomové práci věnoval pozornost Petr Klapka, nebo s vojenským ohrožením jižních Čech, jak naopak ukazuje označení pramene v inventáři ke sbírce *Historica Třeboň* (s. 20)? V souvislosti s názvem podkapitoly a s ohledem na datum vzniku pramene se nabízí otázka, jak se změnilo postavení města v itineráři Petra Voka na počátku 17. století? Přestože z titulu soupisu je zřejmé, že vznikl z iniciativy vrchnosti (s. 20), čtenář se nedozví, zda ho sestavovala městská nebo vrchnostenská kancelář, a zda tedy vyjadřoval možnosti města nebo spíše ambice či potřeby vrchnosti, případně zda byl

jejich kompromisem. Zodpovězení těchto otázek by se mohlo stát součástí obhajoby diplomové práce. Považuji také za škodu, že autor analyzovaný soupis needitoval v příloze své rozpravy a nezpřístupnil ho tak dalším badatelům.

Vlastní interpretační jádro předkládané práce pak představuje druhá kapitola, v níž diplomant dokázal kombinovat soupis z jara 1610 s městskými trhovými knihami. Výsledkem je podrobný popis domů zejména v soběslavském vnitřním městě, v němž nechybí jméno majitele nemovitosti a jeho ubytovací možnosti, mnohdy doplněné ještě informacemi o přesném umístění domu a ceně domu při jeho prodeji. Autor se opět soustředil pouze na Soběslav, aniž by alespoň stručně zmínil zpracované městské topografie. Drobné výtky lze mít také k nesjednocenému psaní vlastníků jmen i přízvisek soběslavských měšťanů (např. několikrát na s. 28–29, ale i na dalších stránkách). Na obsáhlý, byť poněkud popisný výklad Petr Petkov navázal ve třetí kapitole, kde zjištěné údaje o domech s ubytovací kapacitou, počtu loží, jež v nich byly k dispozici, množství míst k ustájení koní, počtu stolů a také cen domů zasadil do topografie soběslavského vnitřního města. Z toho v následné interpretační pasáži vyvozoval možné souvislosti mezi počtem míst k ubytování, ustájení koní a umístění stolů, zaznamenanými v analyzovaném soupise, a polohou jednotlivých domů, jejich cenou a povoláním majitele. Uvedené interpretace pak ještě rozvedl v *Závěru* své práce.

Diplomová práce Petr Petkova představuje pozoruhodný příspěvek k dějinám Soběslavi (a v širším kontextu vrchnostenských měst) v raném novověku, neboť analyzuje pramen, jakých se z uvedeného období nedochovalo mnoho. Větší pozornost by si ale zasloužila kritika pramene stejně jako zasazení dějin Soběslavi ve zkoumaném období do širšího kontextu. Uvedenou práci doporučuji k obhajobě, vzhledem k uvedeným výhradám ji navrhuji hodnotit stupněm **velmi dobře**.

Jindřichův Hradec, 15. srpen 2019

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.